

Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eetti-  
nen neuvottelukunta ETENE

01.10.2009

Sosiaali- ja terveysministeriö  
Osastopäällikkö Päivi Sillanaukee  
PL 33  
00023 Valtioneuvosto

Viite: Lausuntopyyntö 13.8.2009, Vaihtoehtohoitoja koskevan lainsäädännön tarpeita selvittäneen työryhmän raportti STM selvityksiä 2009:17

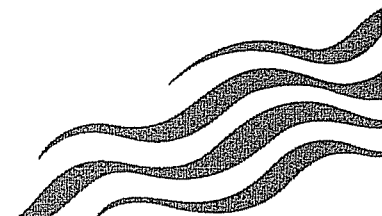
## LAUSUNTO VAIHTOEHTOHOITOJA KOSKEVASTA SELVITYKSESTÄ, KOSKIEN ERITYISESTI TERVEYDENHUOLLON AMMATTIHENKILÖISTÄ ANNETUN LAIN MUUTOSESITYKSIÄ

ETENE keskusteli kokouksessaan 10.9.2009 vaihtoehtohoitoja koskevasta selvityksestä ja esittää asiasta seuraavaa:

STM:n työryhmä on pyytänyt lausuntoa vaihtoehtohoitojen sääntelyn tarvetta käsittelevästä selvityksestä 2009:17. Erityisesti lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa ehdotettuun terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamiseen. Lain muuttamishdotuksessa ehdotetaan uutta lukua 4a, jossa määritellään terveydenhuollon ammattihenkilön tutkimusta ja hoitoa edellyttämät potilasryhmät ja sairaudet. Lakimuutoksen mukaan vaaditaan terveydenhuollon ammattihenkilö antamaan tutkimusta tai hoitoa, jos kysymyksessä on täysi-ikäinen henkilö, joka ei kykene päättämään hoidostaan tai hoidettava on alaikäinen ja hänellä ei ole huoltajan tai laillisen edustajan suostumusta sekä silloin, kun tutkimukseen tai hoitoon liittyy hypnoosia taikka muu potilasturvallisuus edellyttää terveydenhuollon ammattihenkilön tutkimusta tai hoitoa. Viime mainittuun ryhmään kuuluisivat henkilöt, jotka ovat raskaana, on tehty elinsiirto sekä koskee syövän, diabeteksen, epilepsian, vakavan mielenterveyden häiriön, mielisairauden, dementian tai muun vakavan sairauden tai yleisvaarallisen tartuntataudin tutkimusta tai hoitoa.

Selvityksessä (2009:17) todetaan, että ensimmäisessä vaiheessa toteutettaisiin rajoitussäännöksiä, joilla voitaisiin vaikuttaa nopeasti potilasturvallisuutta vaarantaviin ongelmiin. Ehdotuksen mukaan muu kuin terveydenhuollon ammattihenkilö voisi hoitaa vakavia sairauksia ja potilasryhmiä ainoastaan yhteistyössä lääkärin kanssa. Toisessa vaiheessa työryhmän ehdotuksen mukaan käynnistettäisiin vaihtoehtohoitoa koskevan lainsäädännön valmistelu. Edellisten lisäksi työryhmä on tehnyt kehittämissuhteita, joissa ehdotetaan vaihtoehtohoitoa edustavien järjestöjen kehittävän jäsenrekistereitään, koulutuskriteeristöjään ja valvontajärjestelmiään. Lisäksi jatkossa tulisi lisätä vuoropuhelua vaihtoehtohoitoa tekevien ja virallisen lääkinnän välillä, vaihtoehtohoitoa antavien henkilöiden tulisi ottaa vakuutuksia potilasvahinkojen varalle sekä vaihtoehtohoidoista tulisi lisätä tutkimustoimintaa, tiedonvaihtoa ja valvontaa.

ETENE on ottanut kantaa vaihtoehtohoitoihin lausunnossaan 16.9.2008, jossa ETENE korosti henkilöiden ja ihmisryhmien suojaamista, jotka eivät itse pysty suojaamaan itseään. Lisäksi ETENE korosti, että ennen erillislain säätämistä, tulisi tarkastella voitaisiinko epäkohtiin puuttua nykyisiä lakeja tai viranomaisvaltuuksia muuttamalla.




ETENE korostaa, että lausunnossa (16.9.2008) näkemykset ovat edelleen ajankohtaisia ja, että terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muutosesityksellä, pyritään aikaisemmassa lausunnossa mainittujen henkilöiden ja ihmisryhmien suojelemaan.

ETENE:n mukaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muutosesityksessä lain kohtaan 23 a § kohtaan 4 tulee selvyden vuoksi lisätä: *ei saa hoitaa kohtaan ”hoitaa syöpää, diabetes- ja jne.*

ETENE arvioi, että vaihtoehtoishoitoja tulisi säädellä kokonaislailla. Terveydenhuollon ammattihenkilöstöä koskevan muutosesityksen jälkeen jää epäselväksi, miten asia ratkaisee vaihtoehtoishoitojen kokonaisuutta. Näyttäisi siltä, että esityksellä korjataan jotakin, mutta kokonaisuutena vaihtoehtoishoitojen selkiennyttäminen edellyttää kokonaislakia.

Puheenjohtaja

  
Markku Lehto

Pääsihteeri

  
Aira Pihlainen

LIITTEET ETENE:n lausunto vaihtoehtohoidoista 16.9.2008

TIEDOKSI Eija Koivuranta, Päivi Kaartamo, Terhi Hermanson

